

ISSN:2791-9617

somuncubaba

Dergisi'nin Eki'dir.

Aile

TEMMUZ 2024
YIL: 31 - SAYI: 285

59

Birlik ve
Beraberlik Ruhu

© Sümeyye Büşra YILDIZ

Seyahat Etmenin
Güzelliği

© Raziye SAĞLAM

Yaz Tatilini Nasıl
Değerlendirmeli?

© M. Ermin KARABACAK

Mübarek

Uğurlu, Hayırlı, Bereketli (s.a.v)

Peygamberimiz'in bir ismi de "Mübarek"ti. Yani; uğurlu, hayırlı, bereketli idi. Gerek peygamberlikten önce gerek sonra bereketini bütün âlem görmüştür. Hz. Halime, Mekke'ye süt çocuğu almaya giderken kervandan geri kalmıştı çünkü merkebi zayıftı. Bu yüzden çocuğu aç ve uykusuz kalmış, devesinin sütü yetmediği için eşi ve kendisi de aç kalmıştı. Ancak Halime, yetim Muhammed'in sütanneliğini kabul eder. Onu kucağına aldığı anda hemen iki göğsü de süt dolmuş ve çocuk ile Muhammed (s.a.v.) doymuşlardır. Devesinin memesinde de süt olduğu için Halime ve eşi de doymuşlardır. Geri dönüşlerinde, bereketsiz olan arazileri bereketlenmiş; davalarının memeleri süt dolu olarak geri dönmeye başlamıştı. Ebu Talib'in sofrasında da benzer bir durum yaşanmıştır. Ebu Talib'in çocukları, Hz. Peygamber olmadan yemek yerlerse aç kalkarlarmış, ama onunla yediklerinde doyarlarmış. Kuraklık zamanında Hz. Peygamber'in yağmur duası için çıktığı ve bol yağmur yağdığı da rivayet edilir. Bir başka rivayette ise Ebu Talib, Zülmecaz panayırındaiken susamış, durumu Hz. Peygamber'e bildirince, onun devesinden inip ayağını yere vurarak yerden su çıkarmış ve Ebu Talib de ondan içmiştir. Ensar'dan olan Hz. Câbir'in babası Abdullah bin Amr bin Haram, Uhud Savaşı'nda şehit düşmüştü. Geride altı kız çocuğu ve çok borç bırakmıştı. Borçlar, Yahudilere aitti. Abdullah bin Amr'ın iki tane hurma bahçesi vardı ama bunların mahsulü borçları ödemeye yetmiyordu. Sadece bir Yahudi'ye borcu otuz deve yükü hurmaydı. Hurma mevsimi gelince, Yahudiler alacaklarını istemeye ve Hz. Câbir'i sıkıştırmaya başladılar. Hz. Câbir, onlara hurma bahçesinin tüm mahsulünü vermeyi teklif etti ama kabul etmediler. Bunun üzerine Hz. Câbir, Rasûlullah'a giderek babasının borçlarını ödeyemediğini ve yardım istediğini söyledi. Peygamber Efendimiz, Yahudilere Abdullah bin Amr'ın borcuna karşılık hurma bahçesinin tüm mahsulünü almalarını teklif etti ama kabul etmediler. Hatta borcun bir kısmını bu yıl, kalanını da gelecek yıl almalarını önerdi; onu da kabul etmediler. Rasûlullah, Hz. Câbir'e, "Sen git, ben yarın kuşluk vakti yanına gelirim." dedi. Ertesi gün Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer ile birlikte Hz. Câbir'in hurma bahçesine gitti ve Hz. Câbir'e hurmalarını toplamasını, iyi cins olanları bir tarafa, diğerlerini bir tarafa ayırmasını söyledi. Hz. Câbir bu işi yaptıktan sonra, Rasûlullah'a durumu bildirdi. Alacaklı Yahudileri de çağırmıştı. Peygamber Efendimiz, en büyük hurma yığınının etrafında üç kez dolaşip dua etti.

Sonra alacaklıları çağırdı ve hurmalardan borçlarını ödemeye başladı. Hepsinin borcu ödendi ve hurmalardan hiç eksilme olmadı. Hz. Câbir, "Ben, sadece borçlar ödensin diye dua etmişim; kız kardeşlerime bir tane bile hurma kalmasa razıydım. Ama Rasûlullah, tüm borçları ödediği halde hurmalardan eksilme olmadı." dedi. Bu olay, Rasûlullah'ın bir mucizesiydi ve Yahudiler de bu duruma

çok şaşırdılar.

Birlik Ruhu ile 15 Temmuz Şanlı Direnişi

İnsanlar, doğası gereği mutluluğu ararlar ve bu mutluluğu genellikle toplum içinde bulurlar. Toplumda yaşayan herkesin mutlu olabilmesi için birlik içinde olması gerekir. Çünkü toplumun huzuru, bireylerin mutluluğuna bağlıdır. İnsanlar, yaşadıkları zorlukları genellikle tek başlarına aşamazlar ve bu nedenle toplumun birlik içinde olmasının önemi büyüktür. Farklı mesleklerden ve yeteneklere sahip insanların bir araya gelerek oluşturduğu toplum, karşılıklı yardımlaşma ve dayanışma sayesinde güçlenir. Toplumun tüm kesimlerinin bir araya gelmesiyle ortak bir amaca ulaşılabilir. Toplum içinde yaşamak için belirli prensiplere ve kurallara uyulmalıdır. Bu kuralların bazıları dinî ve ahlaki normlar tarafından belirlenirken, bazıları da gelenek ve göreneklere dayanır. Ancak herkesin aynı ölçüde bu kurallara uyması beklenemez ve bu nedenle toplumda uyumsuzluklar görülebilir. Ancak, kurallara uyulmaması durumunda toplumda huzursuzluk yaşanabilir ve ilişkiler bozulabilir. İslâm toplumlarında da çatışmalar olabilir ancak bu durumda İslâm'ın öğrettikleriyle sorunların çözümüne odaklanmak önemlidir.

Toplumların geçmişinde unutulmayacak, kuşaktan kuşağa aktarılacak dönüm noktaları vardır. 15 Temmuz'da milletimiz, güçlü inancından aldığı destekle, akşam başlayan darbe girişimini sabahın ilk ışıklarıyla püskürterek bir destan yazdı. Bu tür destanlar, milletimiz tarafından yazılır mı? Evet, yazılır. Ve yazıldı, Allah'ın izniyle, yine yazılacaktır. Yaklaşık iki yüzyıldır her zorluğa karşı ayakta kalmak isteyen bu milleti, savaşlarla, kaoslarla, darbelerle, vesayetle, terörle, siyasi karışıklıklarla, ekonomik sıkıntılarla, sosyal gerginliklerle diz çöktürmeye çalışanlar, bu sefer de başaramadılar. Farklı zamanlarda farklı maskeler altında sahnelenen gizli oyun, 15 Temmuz gecesi milletimizin inanç dolu göğsüne çarparak tamamen bozguna uğradı. Millî iradenin varlığını 85 milyon hep birlikte 15 Temmuz gecesi dosta ve düşmana ispatladı. Aziz milletimiz, o geceki mücadele ruhunu nasıl gösterdiyse bundan sonra da aynı kararlılıkla devam edecektir. Türkiye sevdasıyla, bir kez daha Allah'a, Bismillah'a, Allahu Ekber'e diyerek yola çıkan birlik ruhu aynı duyguları haykırmaktadır. Eğer her temmuz ayında tüm kalpleri titreten bir coşku varsa bu, 15 Temmuz direnişinin sayesinde.

Ülkemizin bir daha 15 Temmuz gibi acılar ve milletimizin bir daha esaret tehlikesiyle karşılaşmaması için güçlü ve büyük Türkiye'nin inşası için kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz. 15 Temmuz'da şehit düşen her bir askerimiz gibi kahramanlarımıza Allah'tan rahmet diliyor, ailelerine ve milletimize başsağlığı temenni ediyoruz. Bildiğimiz gibi, şehitler Sevgililer Sevgilisi Peygamber Efendimiz'in komşularıdır. Ve yine biliyoruz ki Rabb'im, şehitlerimizi Sevgili Peygamberimiz'in şanlı sancağı altında yüceltecektir. Bizi de onlarla birlikte onurlandırır. Bu ihanet girişimi sırasında darbecilere karşı çıplak elleriyle mücadele ederken yaralanan gazilerimize sağlık ve sıhhat diliyoruz. Allah, bir daha milletimizi 15 Temmuz gibi zorlu deneyimlere maruz bırakmasın. Ülkemizi böylesi tehditlerle sınamasın. Âmin...

somuncubaba
Dergisi'nin Ekidir.
ISSN: 2791-9617

Aile

TEMMUZ 2024 / YIL: 31 - SAYI: 285
Somuncu Baba Dergisi'nin Ücretsiz Ekidir.

İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Kemal Demir

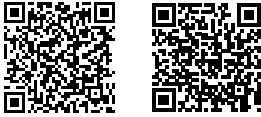
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
M. Hulüsi ERDEMİR

Yayın Editörleri
M. Nazmi DEĞİRMENÇİ
Hulüsi KESKİNTEPE

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK, Prof. Dr. Ali YILMAZ
Prof. Dr. Sebahat DENİZ, Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN,
Prof. Dr. Ali AKPINAR

Grafik Tasarım ve Uygulama
Es- Seyyid Osman Hulüsi Efendi Vakfı

Dergimizi, Web Sayfamız ve Mobil
Uygulamalarımız Üzerinden Okuyabilirsiniz:

Basım-Yayım-Dağıtım-Pazarlama
Çamlıca Basın Yayın Eğitim Sağlık Turizm
İnşaat San. ve Ticaret A. Ş
Zaviye Mah. Hacı Hulüsi Efendi Cad.
No: 89 (44700) Darendede / MALATYA
Tel: (422) 615 15 00 Faks: (422) 615 28 79

04

► Sümeyye Büşra YILDIZ

Birlik ve
Beraberlik Ruhu

14

► Nilüfer Zontul AKTAŞ

15 Temmuz Şehidi
Mustafa Cambaz

Birlik ve
Dayanışmanın Önemi

► Eşref BOLUKÇU

08

Yamuk Elma

► Ayşe Gül PINAR

18

20

► Emine Büşra YÜKSEL

Millî Birlik ve
Dayanışma

26

► Raziye SAĞLAM

Seyahat Etmenin
Güzelliği

30

► M. Emin KARABACAK

Çocuklar Yaz Tatilini Nasıl
Değerlendirmelidirler?

Selçuklular
Macera Dolu Anadolu

► Sait ÖZER

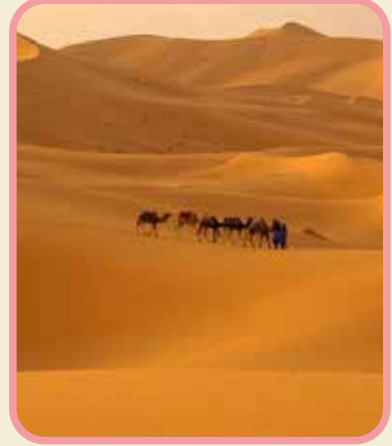
24

Sultan Abdülmecid'in Elemlilik Kızı
Fatma Sultan

► Bengisu HAYAT

28

Abdullah Bin Mes'ud (r.a.)

► N. Nida DURAN

33

BİRLİK VE BERABERLİK RUHU

▶ Sümeyye Büşra YILDIZ

“Şanlı bayrağımız, bağımsızlığımızın sembolüdür; gölgesinde kardeşçe yaşayabilmek için hepimize yer vardır. Şehadetleri dinin temeli olan ezan-ı Muhammedî, bizleri birliğe ve kardeşliğe çağırmaktadır. Öyleyse farklılıklarımızı bir zenginlik kabul edelim. Bizi kardeş kılan, bizi millet yapan değerlerimize sımsıkı sarılalım.”

Bugünlerde en çok ihtiyaç duyduğumuz konuların başında bir ve beraber olmamız gerektiği gelmektedir. Yüce Rabbimiz, Âl-i İmrân Sûresi'nin 103. âyetinde; *"Hep birlikte Allah'ın ipine sınıksız sarılın. Parçalanıp bölünmeyin."* buyuruyor. Allah'ın lütuf ve inayetiyle kardeş olan, aynı safta omuz omuza Cenâb-ı Hakk'ın divanına duran, aynı iman ve şuurla bir arada bulunan mü'minler olarak her zaman birlik ve beraberliğimizi korumak zorundayız.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.), bir defasında ashabına şöyle buyurmuştu: *"Allah'ın peygamber ya da şehit olmayan öyle kulları vardır ki kıyamet gününde Allah'a olan yakınlıkları sebebiyle, peygamberler ve şehitler onlara gıpta ederler."* Bu büyük müjdeyi işiten sahâbe-i kirâm, "Ya Rasûlallah! Bunlar kimlerdir?" diye sordu. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz şu cevabı verdi: *"Bunlar, aralarında akrabalık bağı ya da herhangi bir menfaat bulunmayan, sırf Allah için birbirlerini sevenlerdir."*

Yüce dinimiz İslâm; birlik ve beraberlik, yardımlaşma ve dayanışma dinidir. Dinimiz; toplumun bütün fertleriyle iyilik ve adalet esasına dayalı ilişkiler kurmamızı, sevgi ve saygı içinde kardeşçe yaşamamızı, birbirimize şefkat ve merhametle davranmamızı emretmiştir. Birbirimize sırt dönmeyi, ilgi ve alakayı kesmeyi, kardeşlik bağlarını koparmayı, her türlü olumsuz söz ve davranışta bulunmayı da yasaklamıştır. Rabbimiz, Enfâl Sûresi'nin 46. âyetinde; *"Allah'a ve Rasûl'üne itaat edin, birbirinize düşmeyin; sonra geçersiniz ve gücünüz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir."* buyurmaktadır.

İstiklal Marşı'mızın şairi Mehmet Akif Ersoy, *"Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez/Toplu vurdukça yürekler, onu*

"Dünyaya barış ve adaletin en güzel örneklerini sunan, din, vatan, bayrak ve mukaddesat uğruna canını feda eyleyen şanlı bir ecdadın torunlarıyız."

top sindiremez." diyerek bu ayet-i kerimeyi muhteşem bir şekilde anlatmaya çalışmıştır. Rahmet Peygamberimiz bir hadis-i şerifinde bizleri şöyle uyarmaktadır: *"Birbirinizle ilgi ve alakayı kesmeyin, birbirinize sırt çevirmeyin, birbirinize kin beslemeyin, birbirinize haset etmeyin. Ey Allah'ın kulları! Kardeşler olun."*

Bizler; aynı dine inanan, aynı Allah'a kulluk eden, aynı kibleye yönelen, aynı kitabı rehber edinen, aynı peygambere gönül veren müminleriz. Dünyaya barış ve adaletin en güzel

örneklerini sunan, din, vatan, bayrak ve mukaddesat uğruna canını feda eyleyen şanlı bir ecdadın torunlarıyız. Başa kakmadan, karşılık beklemeden, kökenine, inancına, mezhebine ve düşüncesine bakmadan, insan onurunu rencide etmeden ihtiyaç sahiplerine yardım etmeyi kendine şiar edinen bir medeniyetin temsilcileriyiz. Böylesine köklü bir medeniyetin mensubu olan bizlere düşen, kardeşlik ahlakını kuşanmak, gönül alıcı söz ve davranışlarla birbirimizin hukukunu gözetmektir.

Hürriyetimizin nişanesi, hepimizin ortak yurdu olan cennet vatanımız, ecdadımızın bizlere bir emanettir. Şanlı bayrağımız, bağımsızlığımızın sembolüdür; gölgesinde kardeşçe yaşayabilmek için hepimize yer vardır.

Şehadetleri dinin temeli olan ezan-ı Muhammedî, bizleri birliğe ve kardeşliğe çağırmaktadır. Öyleyse farklılıklarımızı bir zenginlik kabul edelim. Bizi kardeş kılan, bizi millet yapan değerlerimize sımsıkı sarılalım. Allah Rasûlü'nün şu hadisini asla unutmayalım: *"Mü'minler; birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet ve şefkat göstermeye, tıpkı bir organı rahatsızlandığında diğer organları da etkisizlik ve yüksek ateşle bu acıyı paylaşan bir beden gibidir."*

Şanlı ecdadımızı, aziz şehitlerimizi ve kahraman gazilerimizi rahmetle anıyoruz. Rabb'im birlik ve beraberliğimizi bozmasın. Âmin...

GÜNEŞE KORUNMASIZ ÇIKMAYIN

◉ Nesibe AYDIN

Dünyamızın yaşam kaynağı olan güneşin ışınlarına çok fazla maruz kalmak ciltte güneş hasarına neden oluyor. Bu hasar; kızarıklık, yanık, kırışıklıklar ve hatta cilt kanseri gibi daha ciddi sağlık sorunlarına yol açabiliyor. Her mevsim ama özellikle yaz aylarında UV ışınlarına maruz kalmaktan kaçınmak ve güneş koruyucu kullanılması gerekiyor.

Ultraviyole ışınlarının insan sağlığı ve deri üzerinde çok önemli etkileri bulunmaktadır. En önemlisi, D vitamini sentezidir. Mart ve ekim ayları arası D vitamini açısından en etkili dönemdir. Bu aylarda -özellikle güneş ışınlarının dik geldiği- saat 11.00-15.00 arası D vitamini için en uygun saatlerdir. Ancak güneşin olumsuz etkilerini göz önüne alırsak, sadece 10-15 dk. diz ve dirsek altı bölgelerinin güneşlendirilmesi yeterli olmaktadır.

Güneş ışınlarının olumsuz etkileri arasında güneş yanığı, cilt kuruluğu, dehidrasyon, cilt yaşlanması (kırışıklıklar, lekeler) ve cilt kanseri yer alır. Ayrıca bağışıklık sisteminin zayıflaması gibi etkiler de görülebilir.

Güneş hasarında etkili olan birçok faktör bulunuyor. Bunlar; hastanın deri tipi (açık ya da koyu olması), UV birikici etkisi (uzun süreli maruz kalma), UV yoğunluğu (en yoğun öğle saatleri) asfalt, kum, kar ile yansıma, çocukluk çağı, Ekvator'a yakınlık, yüksek râkım şeklinde sıralanabilir.

Güneşten En Etkili Şekilde Nasıl Korunmalıyız?

Gölgede durmak, güneşten direkt gelen UV'yi engellese de, gökyüzünde dağılan UV'ye engel değildir. Pencereler UVB'yi etkili bir şekilde filtrelese de UVA'yı geçirir. Giysiler, güneşten korumada güneş kremlerine göre daha güvenilirdir. Derinin hangi bölgelerinin bulunduğu açıkça görülebilir ve giysiler ıslanmadığı sürece zamanla koruma miktarı azalmaz. Güneş koruyucu kremler deriye ulaşan UV ışınlarını emen, yansıtan ajanlardır. Krem, jel, losyon, sprej şeklinde olabilir. SPF ile ifade edilen çeşitli derecelerde güneş koruma faktörleri içerir. Etki mekanizmalarına göre inorganik (fiziksel) ve organik (kimyasal) güneş koruyucular olarak ikiye ayrılır. Fiziksel güneş koruyucular deride bariyer oluşturup UV ışınlarını yansıtarak etki gösterir. Çinko oksit, titanyum dioksit, demir oksit gibi maddeler içerir. Kimyasal güneş koruyucular, UV ışınlarını absorbe ederek etki gösterir bu yüzden fotoallerjik reaksiyonlara neden olabilir. PABA türevleri, sinnamad esterleri, salisilat esterleri, benzofenonlar bu gruptandır. İyi bir güneş koruyucu, geniş spektrumlu yani hem UVA hem de UVB'ye karşı etkili olmalı, suya ve terlemeye dayanıklı olmalı, irritasyon yapmamalı, toksik olmamalı ve yeterli bir güneş koruma faktörüne (SPF'ye) sahip olmalıdır.

BİRLİK VE DAYANIŞMANIN ÖNEMİ

 Eşref BOLUKÇU

“İnsan fıtrat olarak tek başına yaşamını uzun süre sağlıklı bir şekilde sürdürmez. Aynı toplumda yaşadığımız bireyleri ötekileştirmeden, kendimizden kabul ederek birlik ve dayanışma içinde olmalıyız.”

Aynı inanç, aynı kible, aynı bayrak, aynı vatan, aynı ülkü, aynı ahlâkî değerler, aynı tarih gibi değerlerimiz dayanışma içinde ve bir olmamızı sağlar. Bunlar, bizleri bir arada tutan övünç kaynağı mirasımızdır. Bunlar ayrışmayı değil, insan olarak birlik olmamızı sağlar.

Birlik ve dayanışma ruhu ile hareket eden toplumlar, her zaman daha güçlüdür. Bu toplumlar, giriştikleri her mücadelede başarılı olur. Sosyal alanda, eğitim alanında, ekonomik alanda ve diğer tüm alanlardaki başarı ancak birlik ve dayanışma ruhu ile mümkün olmaktadır. Toplumsal dayanışma olmadan atılan adımlar, başarı ile sonuçlanabilir mi? Belki başta başarılı olunuyormuş gibi görünebilir ama nihayetinde toplumun önemli bir kısmı bu dayanışmaya dâhil olmadığı için maalesef istenen sonuç alınmayacaktır.

Her milletin, her topluluğun ve her ailenin kendisine ışık tutan, birlik ve beraberliğini sağlayan ortak değerleri vardır. Bu değerler, onların birlik ve beraberliğini sağladığı gibi, onlar için aynı zamanda övünç ve heyecan kaynağıdır.

Peki, bizleri bir arada tutan bu millî ve manevî değerlerimiz yanlış kullanılmıyor mu? Birlik ve beraberliğimizi bozmak isteyenler elbette bu değerlerimizi ayrışma için de kullanabiliyor. Bunun en kötü örneğini yakın zamanda 15 Temmuz darbe girişimi ile biten bir durum ile yaşadık. Millî ve manevî değerlerimizi kullanarak bizleri kendi bozuk emellerine âlet eden ve temelde bizleri ayrıştırıp bölmek isteyen bir zihniyet, maalesef, belli oranda etkili oldu. Günümüzde hâlen onun acı sonuçlarını yaşamaktayız.

İnsan, fitrat olarak iyi olma, iyi yapma, iyi-iyi sevme, başkasının da iyiliğini isteme, birlik olma gibi yetilerle doğar. Yapımızda, kişiliği-

“Dinimiz, ayrışmayı değil birliği, bir olmayı emreder. Dinimizin emir ve yasakları ile toplumsal hayatı düzenleyen nasları, asla ayrışma için kullanılamaz.”

mizde var olan bu güzel hasletler, maalesef, sonradan değişmekte ya da değiştirilmektedir.

Çocuklarımızın fitratında olan “iyi olma” durumu, bebeklikten itibaren korunmak zorundadır. Anne ve babalar, çocuklarını “hayırlı olan” üzerine yetiştirirken, toplumun millî ve manevî değerlerini de öğretmek zorundadır. Bizi biz yapan ve bizi bir arada tutan millî ve manevî değerlerimizden uzak büyütülen çocuklar, elbette, başkalarının kötü yönlendirmelerinden etkileneceklerdir.

İnsanlar, bir arada yaşayabilmeleri ve sağlıklı bir toplum oluşturabilmeleri için hem komşularıyla hem de sosyal alandaki diğer insanlarla iyi ilişkiler kurmak zorundadır. Bu iyi ilişkiler için yardımlaşma ve dayanışma ön plana çıkmaktadır. İslâm ile hamuru yoğrulan toplumumuz birlik, beraberlik ve dayanışmaya önem vermektedir. Peygamber Efendimiz, *‘Komşusu aç iken kendisi tok olan bizden değildir.’* anlamına gelen sözü ile komşuluğa ve dayanışmaya verdiği önemi ortaya koymaktadır.

Dinimiz, ayrışmayı değil birliği, bir olmayı emreder. Dinimizin emir ve yasakları ile toplumsal hayatı düzenleyen nasları, asla ayrışma için kullanılamaz. Bizi birbirimize düşüren ve ayrıştıran her yapı ve düşünceye birey ve kurum olarak karşı olmak zorundayız. Bizler, aynı vatan toprakları üzerinde yaşayan vatan kardeşleri olarak, vatan sevgisi dairesi içinde

hareket ederek birlik olmak durumundayız. Toplumun menfaatlerini her zaman şahsi menfaatlerimizden daha çok önemsemeliyiz.

Yüce Allah, insanı sosyal bir canlı olarak yaratmıştır. Yani, insan fitrat olarak tek başına yaşamını uzun süre sağlıklı bir şekilde sürdüremez. Aynı toplumda yaşadığımız bireyleri ötekileştirmeden, kendimizden kabul ederek birlik ve dayanışma içinde olmalıyız. Bireyleri ve toplum içindeki diğer kurumları rakip değil, sosyal birliğimizin bir parçası olan dost olarak görmeliyiz.

Bizler, birey olarak toplumu oluşturuyoruz. Her birey, toplumu oluşturan birer organ gibidir. Dolayısıyla bireylerdeki sıkıntılar, toplumu da olumsuz etkileyecektir. Bazı organları hasta olan bir insanın vücudu nasıl ki zayıf düşerse tıpkı bunun gibi toplumun birliğine ters düşen, birlik ruhundan uzaklaşan bireyler de topluma zarar verir. Sonunda top-

lum zayıf düşer. Bu durum, düşmanların işine yarar. Bir milleti yıkmak isteyenler, dışarıdan müdahale etmek yerine içeriden müdahale yolunu seçerler. O milleti meydana getiren bireyler arasına düşmanlık ve ayrılık tohumları ekerek onları birbirine düşürürler. Böylece, düşmanın istediği sonuç olan birlik ve beraberlik bozulmuş olur.

Akliselime, birlik beraberliğe, hayra çağırıp şerre dur demeye her zaman ihtiyacımız vardır. 15 Temmuz'da fitne ateşiyle bizi yakmak isteyenlere karşı nasıl tek vücut olsaydık, her zaman birlik ve beraberlik ruhu içinde hareket etmek bu toplumun her ferdinin ve her kurumunun görevidir.

Maddî ve manevî güçlerini içinde bulunan toplumun ve ülkenin birlik, bütünlük ve gelişmesine karşı kullanan ve düşmanlarını unutanlar kolayca başkalarına yem olurlar.

SELAMLAR GETİRDİM SANA BAYRAĞIM

Al rengini almış kırmızı kandan
Uğruna nice can geçmiş canıdan
Saraybosna, Kerkük ta Arakan'dan
Selamlar getirdim sana bayrağım

Her birimiz ayrı ayrı yurtlardan
Cölgene sığındık kanlı sırtlardan
Çelikten bilekli o bozkurtlardan
Selamlar getirdim sana bayrağım

Düşmana korkudur dostlara güven
Türklerin var mıdır bileğin büken
Korkut Ata, Tanrı Dağı, Ötüken'den
Selamlar getirdim sana bayrağım

Sarılr şehide kefen yerine
Kazılır makamı belden derine
Maraş'tan Sinop'a; Kars'tan Edirne
Selamlar getirdim sana bayrağım

Düşürürsek yere bize yuh olsun
Yaşamak haram nefes mekruh olsun
Ay yıldızlı yolun bir felah olsun
Selamlar getirdim sana bayrağım

Sana hudut çizen eli kırarım
Eğilip durmayan beli kırarım
Selam göndermeyen dili kırarım
Selamlar getirdim sana bayrağım

Hulusi TATAR

YURDUN KAHRAMANLARI

▶ H. İKLİL ABBASOĞLU

*Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Cökten ecdat inerek öpse o pak alını değer.*

diyor Mehmet Akif Ersoy. Ülkemizin tarihinde nice savaş ve çok sayıda zafer vardır. Bu milletin necip evlatları çok büyük zaferlerle tarihini süslemiştir. Ecdadına layık bir nesil olarak ilâ-yı kelimetullahı daima yükseltmiş, ecdadına layık olmuştur. Bu öyle bir liyakat ki ebedî âlemden memnuniyet şuleleri yayılmış ve cihanı kaplamıştır.

Yeni Türk edebiyatının ender kalemlerinden olan Nurullah Genç'in aziz Türk milletinin yaşamış olduğu 15 Temmuz darbe girişimi hakkında yazdığı şiirde şu şekilde geçmektedir:

*Bin yıllık kitâbeden adımızı kim alır
Şehitler ve melekler tutuyor elimizden
Sonsuzluğu bekleyen yâdımızı kim alır
Kim alır bu gül kokan ebedî yurdu bizden
Cöğsümüzde parlayan ay yıldızı kim alır*

Türkiye Cumhuriyeti, kuruluşundan itibaren, birçok darbeye ve darbe girişimine şahit olmuştur. 15 Temmuz 2016 kalkışması ise -diğer girişimlerden farklı olarak- kahraman Türk halkının direnişi sayesinde bertaraf edilmiştir.

15 Temmuz 2016... Sıcak bir yaz akşamıydı yâdımızda kalan. Bizleri canımız, malımız, eşimiz, dostumuz değil, vatanımızdı korkutan. Toprağa şehit verdiğimiz Ömer Halisdemirler, Fethi Sekinler kadar değilse bile arkada kalan Türk milleti de can verdi kanından olmadan. Bir millet ki yurdu için savaşan... Bir millet ki bir karış toprağını dahi düşmana satmayan... Bu uğurda verdiğimiz canlara, şehitlerimize rahmet olsun. Aziz milletimin başı sağ olsun.

“Bu milletin necip evlatları çok büyük zaferlerle tarihini süslemiştir. Ecdadına layık bir nesil olarak ilâ-yı kelimetullahı daima yükseltmiş, ecdadına layık olmuştur.”

Şehit sözcüğü kökeni bakımından Arapçadır. Türk Dil Kurumuna göre “tanık, din uğruna ölen kişi” anlamlarına gelmektedir. Bu sözcük Aramice/Süryanice aynı anlama gelen şahda sözcüğünden alıntıdır. Günlük hayatta kullanımı yaygın olan şehit kelimesi yurdu için savaşırken ölen kimseler için kullanılır.

Es Seyyid Osman Hulûsi Efendi, bu konuya hitaben, bir beyitlerinde şöyle buyurmuştur:

*Ey şehîd-i pâk-i-dil hep ins ü cin ağlar sana
Serteser mâtem tutup kevn-ü mekân ağlar sana*

(Ey temiz gönüllü şehit! Bütün insan ve cinler senin için ağlar. Baştanbaşa bütün kâinat matem tutup senin için ağlar.)

Gözyaşlarımız, hüznümüz, yasımız fakat haklı gururumuz da onlar içindir. Bugün şanlı Türk milleti, vatan hainlerine karşı yürüttüğü başarılı direnişi gururla anıyor ve hatta kutluyor ama aynı zamanda da yasını tutuyor. Biz, şanlı Türkler, o acı günü hiç unutmadık ve unutmayacağız. Allah devletimize, milletimiz ve halkımıza zeval vermesin. Bu saldırıda kaybettiğimiz 253 şehidimizi, yurdun kahramanlarını kalbimizin üstünde büyük bir gururla taşımaya devam edeceğiz.

15 TEMMUZ ŞEHİDİ MUSTAFA GAMBİZ

▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ

“15 Temmuz 2016’da, vatan sevgisinin imandan olduğunun sınavını bedenleriyle, ruhlariyla ispat etmişlerdir dünyanın gözü önünde.”

Yunanistan askeri olmak istemeyince yurda gelmiş. Henüz vatandaşı olmadığı yurdun vatan mücadelesini veren gazeteci-foto muhabirinin adı Mustafa Cambaz...

Yaşantısı, yüce gönüllü insanların varlığını gözlerimizin önüne sermiştir.

Merhameti, bilhassa kedilere baba gibi bakması, herkesin işini kolaylaştırıcı ruhu, örnek kişiliği ile bu makama ulaştırmıştır onu Allah.

'Ve siz müşfik insanları gözlerinizden tanırırsınız.' Kolay kolay hayır demezler işlerinizi kolaylaştırmak için...

Mustafa Cambaz tam da böyle biriydi. Onlardan bizi haberdar eden, yüreğimize sevgilerini ve dualarını koyan şüphesiz Rabb'im. Bu makam öyle kolay bir makam değil. "Şehadet bir yaşantı biçiminden sonra tecelli eder."

Topkapı Metrosu Durağına adının verilmesine de çok duygulanmışım. Onların isimleri kalmalı hafızalarımızda...

Yunanistan'dan gelip öne atılan, şehit olan er kişiydi o. Melekleri yareni olsun inşallah...

Kelebekler uçuşmuş

Sabahın kuyusundan

Kanatları kan.

Kelebekler uçuşmuş

Aydınlığa ram

Özgürlüğe can.

Kelebekler uçuşmuş

Kimi balından

Kimi kozadan...

Kelebekler uçuşmuş

"Ecdadın kanla suladığı topraklara böyle vefa gösteren bir milletin ölüme borcu yoktur. Şehadet bir çağrıdır, nesillere çağlara. Bu süreç ruhların silkelenmesinde çok büyük bir etken olmuştur."

Vakit can

Şehadete an

Şehit can emanetini vermiştir.

15 Temmuz 2016'da, vatan sevgisinin imandan olduğunun sınavını bedenleriyle, ruhlarıyla ispat etmişlerdir dünyanın gözü önünde.

Bahçesinden güllerini sökenlere, ağacından yaprağını dökenlere elbette sözü vardır, gücü vardır, karşı koyacak yüreği, verecek canı vardır bu vatana adanmış ruhların.

Yaşamak ki nahifçe bir parmak izi bırakıp çekilmektir, delmeden dünyayı.

Ecdadın kanla suladığı topraklara böyle vefa gösteren bir milletin ölüme borcu yoktur.

Şehadet bir çağrıdır, nesillere çağlara.

Bu süreç ruhların silkelmesinde çok büyük bir etken olmuştur.

Vatan topraklarından hain bakışları setretmek büyük görevdi!

Bu sorumluluk ki adı, zikri, fikri ne olursa olsun, birleştirip topladı milletimi. Bir olan Rabb'ine yakın eyledi. Ölümden korkmadan, şehadet şerbetiyle hemhâl eyledi...

Hainliğin azı çoğu olmazdı... Nöbetler kıyamdı. Duruş, bekleyiş kıyanlara had bildirmektir. Kutsalmız vatani, namusu çiğnetmemektir.

Yeryüzünü bulandıranları, ifsat edenleri ayıklamak gerekiyordu! Ayıklanmak!

Daha da çok ayık olmak gerekti, yeni nesle sağlam bir kuşanmışlıkla teslim edilecek vatan için. Özgür bir nida ile özden gür bir sesle ayık olmak...

Ve ölçüyordu Rabb'imiz bizleri.

Yüreğimizin kabarması, imanımız/Gözümüzün yaşı, imanımız/Attığımız adım imanımız/Dualarımız imanımız /Ölümden korkmayışımız imanımız idi.

Ayrışmalıydı gecedен ayrışan sabah gibi.

Pirinçten ayrışan beyaz taş gibi

Tüm maviler iplik iplik ayrışmalıydı.

Bulutun derdi olsundu tüm griler

Rahmete muhtaçtık

Bir sabahtı ki yine uyandık

Toprağa düşen yüzler ise yenileyecekti

Şehirleri

Ve gelincikleri...

İyi bir tarih bilinciyle büyümeli idi çocuklar. Yaşananları iyi anlamalı, anlatmalı idi büyükler.

Ruhu bir sevda, bir dava ile donanırdı evlatların bu şekilde. Neyi çok sevmeleri gerektiğini öğreneceklerdi. İşte bu ders için bu günler bir fırsattı. Kahramanlık yapanları ve hainleri bilmeli idiler geleceğin temsilcisi çocuklar.

Gece kararır gün de ağarır.

Sen ki ey can! Kaç tel ayırdın karanlıktan?

Mustafa Cambaz'a ve tüm 15 Temmuz şehitlerine rahmetle...

Gönül

Cül derken dikene konar
Har getirir başa gönül
Bir ömür sabırla sınar
Döndürür bir taşa gönül

Çektim mihnetin gamını
Sürmedim dünya demini
Şaştı bahar mevsimini
Cirdi boran kışa gönül

Aşk elinden düştün tora
Yanıldı göz göre göre
Düştü bir vefasız yara
Cevri cefan boşa gönül

Gezdi dolaştı turladı
Yedi nefsin körledi
Gah çırpındı gah pırladı
Benzedi bir kuşa gönül

Gel eyledi gittim ona
Ömrü yetmez aya güne
Ne söylesem bilmem sana
Dört bir yanın köşe gönül

Deniz derya geçmek ister
Kanatlanıp uçmak ister
Yayla yayla göçmek ister
Sıgmaz hayal düşe gönül

Hilkati der nazın çeker
Saç ağartır belin büker
Gözlerinden çağlar döker
Bak çeşmimde yaşa gönül

Ramazan PAMUK

YAMUK ELMA

▶ Ayşe Gül PINAR

“Elmanın şekli yamuk ve bir tarafı da çukur fakat tadı mükemmel. Rabb'im, ne güzel yaratmışsın. Nefsime güzel ve ciddi bir nasihat; bazı güzellikleri kusurlarıyla birlikte kabul etmeliyiz. Hayatı ve kalbimizi güzelleştiren işte budur.”

Vakit ikindiye doğru geliyor. Pazardan alışveriş yapıyorum. Haftalık sebze ve meyve alımı... Çoğu ihtiyacı aldıktan sonra sıra meyvelerden elmaya geliyor. Çocuklara bir hafta yetecek kadar alıyorum. Tabii ben de elmayı çok severim. Neyse... Elmaları poşete doldururken iyi ve güzel olanları seçiyorum. İyi ve güzel dediysem bazen şekil olarak yamuk elmalar var hani, bir de hafif yaralı elmalar; onları da iyi, güzel ve sağlam kabul edip poşete atıyorum. Pazar yeri kalabalık. Yanımda bir kişi daha elma alıyor ve şekli en güzel olan elmaları özenle seçmeye çalışıyor. Dikkatimi çekti. Şekli yamuk bir elma eline denk geliyor, bir tarafı içe doğru çukur, bakıyor ve poşete atmadan geri bırakıyor. Hâlbuki elmanın bir çürüğü ve yarası yoktu. Sadece şekil olarak bir tarafı içe doğru çukurdu. Hüsnu zan ile bakıyorum o kişiye. Belki o elma küçük geldi ve daha büyüğünü almak istedi. Bilemiyorum. Burada niyet okumuyoruz.

Ben yetecek kadar elma aldım ve poşeti satıcıya uzatıyorum. Satıcı elma poşetini alıp tartıyor. "Abi bir tane daha atarsam otuz lira ediyor." dedi. "Tamam." dedim. Satıcı bir tane elma alıp poşete attı. Ben, "O elma yerine al, bunu koy; bir tarafı yamuk duruyor diye belki kimse almaz. Yazık günah, bunu da Allah yaratmış. Ben almazsam, başkası almazsa bize bu nimetleri verenin gücüne gitmez mi?" dedim. Satıcı, o elmayı da elimden alıp poşete attı. "Madem öyle dedin, bu da hediyem olsun. İnsanlar çok seçici oluyor. Herkes sizin gibi düşünse keşke." dedi. "Estağfurullah, doğru olan da bu değil mi? Hepimizin böyle davranması gerekiyor." dedim. Satıcı tebessüm etti. Fazla vakti yoktu. Pazar yeri kalabalık çünkü. Ben de hemen oradan ayrıldım. Pazardan ayrılırken düşündüm; her şeyin en iyisini ve en düzgününü almaya talibiz. Acaba biz ne kadar iyi ve düzgünüz? Herkes bu soruyu nefesine sorup kendini muhasebe etmeli. Elma meselesi hakkında veya

buna benzer hadiseler karşısında ince düşünmeye çalıştığım için bazen "Ben mi çok abartıyorum?" diyorum kendime. Belki bu konuyu yazmakla abartmış olabilirim, bilemiyorum. "Daha ciddi meseleler var yazılması gereken." diyebilirsiniz. Fakat ince ve detaylı düşünmeliyiz. Elma sadece bir örnekti. Hayatın çoğu kısmını bu örnek gibi düşünelim. İşte burası ciddiye istiyor. Elmaları alırken bir yandan bir ses; "Paranla alıyorsun, para kolay mı kazanılıyor? Elbette en iyisini, şekli düzgün olanı ve yarası olmayanı alacaksın. Aklını kullan." diyor. Bu sesi samimi bulmuyorum ve bana itici geliyor. Fakat nefis-i emmare o sese yönelmek istiyor. Çünkü bu ses, nefsin ta kendisi; o, kendisinde kusur bulmak istemiyor. Diğer ses de; "Rabb'imın yarattığında kusur bulma. Sen kusursuz musun? İnce düşün. Elmanın şekli yamuk da olsa bu onu almaya engel değil. Sen almazsan, başkası almazsa kim alacak? Rabb'im, ağacın eliyle topraktan sana nimet gönderiyor. O nimet pazarda eline denk geliyor. O an onu almazsan nimete bir hürmetsizlik yapmış olmaz mısın? Fitratım; 'Nimette kusur bulma.' diyor." Doğru olanı bu yol kabul ediyorum. Bu ses daha samimi. Dinimiz de bizden bunu istiyor.

Neyse... Eve gelmişim. Biraz dinlendikten sonra bir elma yiyeyim dedim. Elma poşetini mutfak masasının üzerine indirmiştim. Poşetten güzel bir elmaya elimi uzatıyorum. Nefsime hep iyisini istiyor ya. Elmayı alıp diğer tarafını çevirdiğimde bir de ne göreyim! O şekli yamuk elma... Bir tarafı çok güzel duruyor. Bu, tesadüf olamaz herhalde. Nasıl denk geldi? Zaten kâinatta zerre kadar tesadüf olmadığını hepimiz biliyoruz, değil mi? Elmanın şekli yamuk ve bir tarafı da çukur fakat tadı mükemmel. Rabb'im, ne güzel yaratmışsın. Nefsime güzel ve ciddi bir nasihat; bazı güzellikleri kusurlarıyla birlikte kabul etmeliyiz. Hayatı ve kalbimizi güzelleştiren işte budur. Siz ne dersiniz?

MİLLÎ BİRLİK VE DAYANIŞMA

Emine Büşra YÜKSEL

“Öz değerlerine yabancılaşanların milletiyle aidiyet bağı kopmaktadır. Ne yazık ki bu milletin toplumuna yabancılaşmış bir kısım yitik evlatları, İslâm’a Batılılardan daha düşmanca tavır sergileyebilmektedirler.”

Millet; aynı inanç ve kültür etrafında toplanmış, aynı ülkü ve ideal peşinden giden ve aynı dili konuşan halk kitlelerine denir. Sıradan halk kitleleri; ortak dil, din, vatan, tarih, gelenek ve kültür etrafında kenetlendiğinde millet olurlar. Millî birliği sağladıktan sonra bunu korumak ve devam ettirmek için de milletin bilinçlenmesi, devletleşmesi ve millî birliği tehdit eden unsurlara karşı hazırlıklı olunması gerekir.

Bir millet, sahip olduğu değerlerle ayakta durur ve güç kazanır. Türk milletinin değerleri, İslâm inancı, İslâm ahlakı ve bunların yorumu ve tecrübe ile oluşturduğu örf, âdet ve gelenekleridir. Dinî ve geleneksel değerler kaybolduğunda ise toplum kültür emperyalizminin asimile edici ve dönüştürücü etkisine maruz kalmaktadır. Bu da fertlerin ve toplumun yabancılaşmasını beraberinde getirir. Öz değerlerine yabancılaşanların milletiyle aidiyet bağı kopmaktadır. Ne yazık ki bu milletin toplumuna yabancılaşmış bir kısım yitik evlatları, İslâm'a Batılılardan daha düşmanca tavır sergileyebilmektedirler.

Medenî bir insan, inanmasa da, içinde yaşadığı toplumun değerlerine saygı gösterir. Avrupa'ya para kazanmak için giden ve oraya yerleşen yakınlarımız, yaklaşık 60 yıldır Avrupa ülkelerinde yaşamaktadırlar. Çoğu bir yandan kendi millî kimliğini korumaya çalışırken diğer yandan içinde yaşadığı toplumun değerlerine saygı gösterir ve onlarla çatışmayı aklından bile geçirmez. Ne var ki ülkemizdeki sözüm ona çağdaş yaşamı tercih edenler, fütursuzca, bu milletin 1000 yılı aşkın bir süredir taşıdığı değerlere dil uzatabilmektedir. Bu şekilde onlar, şeklen çağdaş görünse de, asla medeni olmadıklarını da ortaya koymuş olmaktadır.

“Bu millet; inancına, ezanına, mabedine, vatanına, diline, toprağına, bayrağına, iffetine ve namusuna büyük önem verir. Farklı inançlara da saygı duyar ve onlardan da saygı bekler.”

İbn Haldun, her dönemde, zayıf toplumların güçlü milletleri ve hâkim kültürleri taklit ettiğini, böylece onlar gibi gelişme kaydedeceklerini zannettiğini söyler. Bu büyük bir çelişkidir. Taklitçiler, hiçbir zaman taklit ettikleri gibi olamazlar; ataları gibi de kalamazlar. Orta Çağ'da bazı Avrupalı bilim adamlarının Müslüman âlimleri taklit ederek başlarına sarık sardığı görülmüştür. Günümüzde de tam tersine akademisyenlerin Batılılar gibi cübbe ve kepi giydikleri, gençlerin ise Batılılardan daha Batılı bir görünüm sergiledikleri ve bunu çağdaş yaşamın gereği olarak gördükleri anlaşılmaktadır.

Toplumda saygın bir yer edinmek isteyenler, içinde yaşadığı toplumun değerleriyle uyum içinde olmak durumundadır. Özellikle topluma hizmet etme konumunda olanlar; toplumun değerlerini, beklentilerini, hassas noktalarını iyi bilmeli ve sinir uçlarına dokunmamalıdır. Bu millet; inancına, ezanına, mabedine, vatanına, diline, toprağına, bayrağına, iffetine ve namusuna büyük önem verir. Farklı inançlara da saygı duyar ve onlardan da saygı bekler.

Millet olmayı başaramamış, manevî değerler etrafında kenetlenememiş olan toplumlar hâkim kültürler içinde asimile olup giderler. İlk Müslüman toplumlardan olan İdil Bulgarlarının şu anki durumu ortadadır.

Başka bir memlekete gidenlerin, isminden çok, ait olduğu millet önem arz eder ve onlar bulunduğu ülkede, ülkesinin temsilcisi konumunda olurlar. Bu sebeple toplumun değerlerini bilmek ve saygı göstermek, adımızı bilmek kadar önemlidir.

Bir toplumun millet olması ve varlığını sürdürmesinde toplumsal dayanışma belirleyici bir etkiye sahiptir. Allah, Kur'an-ı Kerim'de Mâide Suresi'nin 2. ayetiyle kullarını şöyle uymaktadır: *"İyilik ve takvada yardımlaşın, günah ve düşmanlıkta yardımlaşmayın; Allah'tan sakının, aksi halde Allah'ın azabı şiddetlidir."* Buna göre, önce dinin beş temel gayesi olan, dini, nefsi, nesli, akli ve malı koruma, gerekmesi hâlinde de vatani koruma hususunda milletçe dayanışma içinde olunması, yöneticilerin de bu dayanışmayı teşvik edici ve destekleyici olması gerekmektedir. Her milletin tarihinde iç veya dış etkenlerle, bazen de doğal afetlerle bütün toplumu sarsan kriz dönemleri yaşanabilir. Böyle hâllerde toplumsal sorumluluk gereği, herkesin yetki ve sorumluluğu oranında inisiyatif alması,

millî birliğe ve toplumsal dayanışmaya zarar veren faaliyetlerde bulunanları da uyarması gerekir. Toplumsal sorumluluk konusunda Peygamberimiz (s.a.v.), gemi örneğini vermektedir. Peygamberimiz, bir gemide seyahat ederken alt katta olanlar, biz geminin dibinden delik açarak su ihtiyacımızı karşılayacağız demiş olsalar, üst kattakiler de buna sessiz kalırsa hep beraber batarlardı, demektedir. Toplumun gelişmesi ve problemlerin çözümü konusunda farklı anlayışlar ileri sürülebilir. Peygamberimiz, *"Ümmetimin ihtilafında rahmet vardır."* buyurmaktadır. Fakat bu farklılıklar, toplumun bölünmesine, dayanışmanın ortadan kalkmasına yol açacak bir düzeye geldiğinde ihtilaf rahmet olmaktan çıkar ve fitneye dönüşür. Bu durumda ise karar alma mekanizmalarında istişare ile hareket edilmesi ve akıl insanların tavsiyelerine kulak verilmesi önem arz eder. Millî şuurun ve toplumsal dayanışmanın oluşması için eğitimin her aşamasında öğrencilere bu yönde telkinler yapılmalıdır.

BARIŞ

Sevelim sevgi olalım,
Barış olsun hülyamızda.
Sevelim sevgi dolalım,
Barış olsun dünyamızda.

Arza sevgiyle bakalım,
Gönülden Işık yakalım,
Barıştan nişan takalım,
Barış olsun dünyamızda.

Dökelim kini, nefreti,
Arayalım asaleti,
Yağsın Allah'ın rahmeti,
Barış olsun dünyamızda.

Sevelim der Yunus Emre,
Baharı simgeler cemre,
İtaat edelim Emre,
Barış olsun dünyamızda.

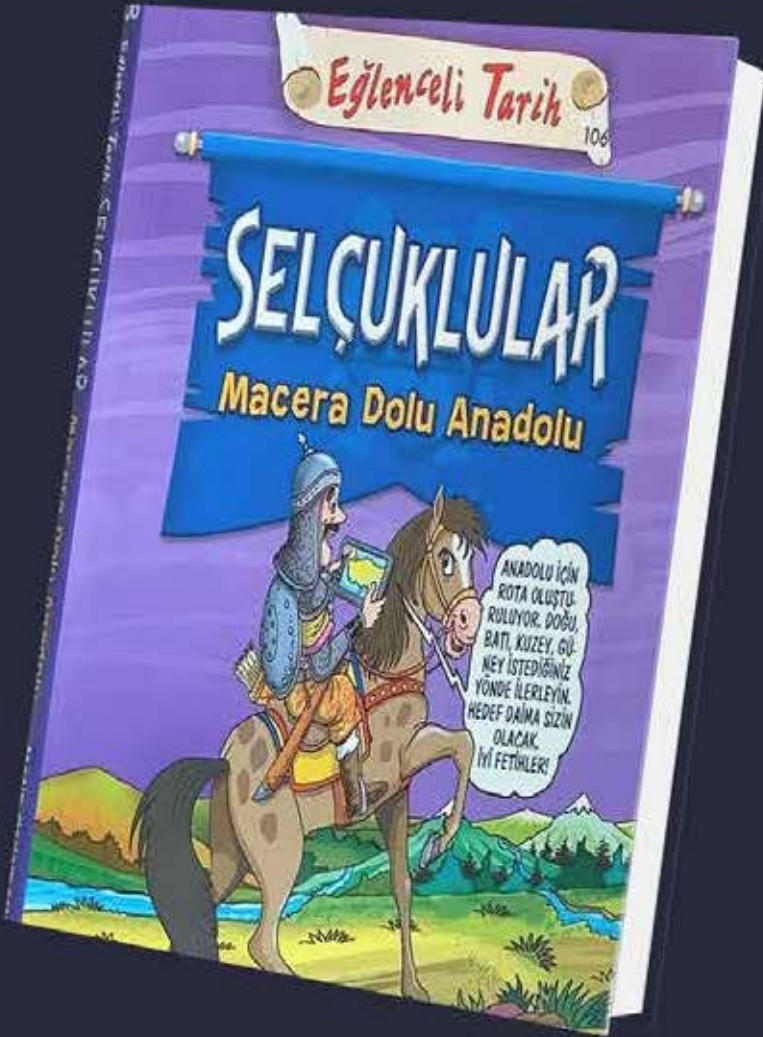
Barış'ım barış ararım,
Barıştır benim kararım,
Sevgide, saygıda varım,
Barış olsun dünyamızda.

Rabia BARIŞ

SELÇUKLULAR

MACERA DOLU ANADOLU

▶ Sait ÖZER

Kitabın adı: Selçuklular
Yazar: Metin Özdamarlar
Yayınevi: Eğlenceli Bilgi
Yayın yeri ve yılı: İstanbul /
2023

Sayfa sayısı: 268

Yaş aralığı: 14+

İşlenen konular: sevgi,
iyilik, dayanışma, yiğitlik,
kahramanlık...

Bilindiği üzere, Türklerin ana vatanı Orta Asya'dır. Buradan dünyanın farklı coğrafyalarına yayılan Türkler, 2000 yıldır tarih sahnesindedir. Dolayısıyla Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın ifadesiyle "Türkler olmadan dünya tarihi yazılamaz."

Selçuklular, Türk tarihi içerisinde "köprü" vazifesi görmüşlerdir. Anadolu'daki Türk varlığı onlar sayesinde güçlenmiştir. Yine Anadolu'nun neresine giderseniz gidin, onların izini görmek mümkündür. Burada yazarın şu tespitine katılmamak mümkün değil: "Osmanlı üzerine çok sayıda kitap yazılırken, araştırma yapılırken, dizi ve film yapılırken Selçuklu için bunu söylemek -maalesef ki pek mümkün değildir." Bu eksikliği fark eden Özdamarlar, Eğlenceli Tarih serisine Selçuklularını konu edinmiş ve iyi de olmuş.

Selçuklularını biz Büyük Selçuklular (1040-1157) ve Türkiye Selçuklularını (1075-1308) olarak biliyoruz ancak Selçuklular yaşadıkları coğrafyalara göre Irak, Kirman ve Suriye Selçuklularını gibi kollara da ayrılmışlardır.

Büyük Selçukluların atası Selçuk Bey'dir. Zeki ve yiğit bir komutan olan Selçuk Bey, Kınık Boyu'nu (Şunu hatırlatmak isteriz ki Selçuklular 24 Oğuz Boyu'ndan biri olan Kınık Boyu'na mensuptur.) Cend şehri civarına göç ettirir. Selçuk Bey, burada özellikle Karahanlılar ve Gaznelilerle mücadele eder. Vefatından sonra beyliğin başına Arslan Yabgu, daha sonra da Tuğrul ve Çağrı Beyler geçer. Selçukluların hedefinde Anadolu vardır. Çağrı Bey'in oğlu Alp Arslan, bu hedefi gerçekleştirir ve 1071'de Anadolu kapılarını Türklere açar.

Son Selçuklu sultanı, Sencer (1119-1157) olur. Onun ölümüyle Büyük Selçuklu Devleti sona erer.

Türkiye Selçuklularını, Süleyman Şah'ın öncülüğünde İstanbul'a kadar gelir. İznik'i alır

(1075), burayı başkent yapar. Böylece Türkiye Selçuklularını resmen kurulmuş olur.

Süleyman Şah'ın vefatından sonra tahta I. Kılıç Arslan (1092-1107) geçer. Haçlı Seferleri onun zamanında başlar.

Türkiye Selçuklularının en parlak dönemi, Alâeddin Keykubad (1220-1237) Dönemi'dir. Onun zamanında ülke siyasî ve kültürel yönden büyük gelişmeler göstermiştir.

Türkiye Selçuklularının son hükümdarı II. Mesut (1302-1308)'tur. Onun vefatıyla Türkiye Selçuklularını resmen sona erer.

Kitap, buraya kadar yapmaya çalıştığımız değerlendirmenin ardından, "Selçuklu Savaşları" başlığı altında, yapılan savaşlara ayrıntılarıyla yer veriyor. Biz burada bu savaşlara değil de o dönemdeki ilim ve kültür faaliyetlerine kısaca değinmek istiyoruz.

Selçuklularda ilim denildiğinde aklımıza Nizamülmülk geliyor. Bu büyük devlet adamı, yaklaşık 30 yıl görev yapmış ve yaptıklarıyla da Türk-İslâm tarihine ölümsüz bir damga vurmuştur. Onun eserlerinden en önemlisi -şüphesiz- Nizamiye Medreseleridir. Nizamiye Medreselerinin kuruluş amaçlarını şöyle sıralayabiliriz:

Devletin farklı kademelerinde görev yapacak devlet adamlarını yetiştirmek, zeki ancak yoksul öğrencilere eğitim vermek, medreseleri birer kültür merkezi yapmak, nitelikli din adamlarını yetiştirmek.

Eğlenceli görselleriyle dikkatimizi çeken Selçuklular, yukarıda anlatmaya çalıştığımızın dışında pek çok bilgiye yer vermiş. Selçuklularını yakından tanımak isteyenler için güzel bir çalışma. Şimdiden iyi okumalar...

SEYAHAT ETMENİN GÜZELLİĞİ

 Raziye SAĞLAM

Tatil mevsimi nedeniyle yurt içi ve yurt dışı seyahatlerin arttığı bir dönem-deyiz. Ben de seyahat etmeyi çok severim. Çünkü benim için seyahat etmek, gezip gördüğüm yerlerde Allah'ın nimetlerini düşünüp daha çok şükretmeye, daha çok tefekkür etmeye sebep olmasının yanında, sonunda bir de kavuşma varsa bulunmaz bir nimettir.

Bu yakınlarda da İsveç Göteborg'dan geldim. Göteborg'a THY ile doğrudan gidilebilir ama biletlerin çok pahalılaşması karşısında, daha hesaplı havayollarıyla Kopenhag'a gidip oradan otobüs ya da trenle gitmek artık daha uygun oluyor. Ben genelde otobüsü tercih ediyorum çünkü hem daha ucuz hem de Kopenhag-Malmö arasındaki o meşhur ve bir o kadar da güzel Oresund Köprüsü'nden geçmenin ayrı bir güzelliği var. Bir de tren seferlerinin iptal olması gibi durumlar daha fazla oluyor.

Bir defasında böyle bir durumla karşılaştım. Üstelik iptal bilgisi, seferleri gösteren ekranda da yer almadı. Bir an ne yapacağımı düşünürken bir taraftan da görevlilere dilim döndüğünce durumu anlattım. Onların da yönlendirmesiyle önce herhangi bir trene binip Malmö'ye gittim. Malmö zaten Kopenhag'la sınırdır.

Oradan aynı şirketin bir başka trenine binip Göteborg'a doğru yola çıktım ama trende biletleri kontrol eden görevli kadın, telefonda biletimi gösterdiğim halde kabul etmedi ve inip başka bilet almamı istedi. Ben inmedim çünkü inersen bilet alana kadar tren giderdi ve ben başka sefer bulamayabilirdim. Üstelik başka sefere ait olsa da benim biletim vardı. Kesin bir kararlılıkla inmeyeceğimi belirttim. Görevli 1000 kron ya da biraz fazla bir ceza (TL olarak 3000 civarında) yazdı. Bilet zaten 320 kron gibiydi. Nihayet

“Her gün sevdiklerini kaybeden Filistinli kardeşlerimizin ve dünyanın başka coğrafyalarında zulme uğrayan bütün mazlumların Allah yardımcısı olsun.”

yol bitip çocuklarla kavuşunca, çektiğim bütün sıkıntıları unuttum. Bu arada kızım, tren şirketine durumu anlatan bir itiraz yazısı yazdı. Yazının cevabı beklemediğimiz kadar çabuk geldi ve cezayı iptal ettiler.

Yukarıdaki örnekte olduğu gibi, yolculukta bazen her şey yolunda gitmeyebiliyor ama insan paniklemeden illaki bir çözüm bulacağına inanırsa ve haklı olduğundan da eminse sonuç bir şekilde olumlu hâle dönüyor. Bir de ucunda kavuşma varsa her şeye değer diye düşünüyorum. Rahmetli annemden şöyle bir söz duymuştum: “Ayrılıkla ölümü tartmışlar, ayrılığın acısı 50 dirhem ağır gelmiş.” Büyüklerimizin söylediği birçok sözü anlamlı bulsam da bu sözü nerede duysam içimden telaşla “Hayır!” diyorum ve sözlerimi “Her gün sevdiklerini kaybeden Filistinli kardeşlerimizin ve dünyanın başka coğrafyalarında zulme uğrayan bütün mazlumların Allah yardımcısı olsun.” duasıyla bitirmek istiyorum.

SULTAN ABDÜLMECİD'İN ELEMLİ İLK KIZI FATMA SULTAN

 Bengisu HAYAT

“Fatma Sultan, sekiz yaşında annesini kaybetmiş ve babası tarafından kardeşi Mehmed Reşad ile birlikte Servetseza Kadın Efendi'ye, evlatlık olarak verilmiştir.”

Sultan Abdülmecid'in Gülcemal Kadın'dan olan ilk kızıdır. V. Mehmed Reşad ile Refia Sultan'ın da öz kardeşidir. 1 Ekim 1840'ta, Beşiktaş Sarayı'nda doğmuştur. İlk kız olması ve kendisinden önce dünyaya gelen kardeşlerinden birkaçının arka arkaya vefat etmesi nedeniyle Fatma Sultan'ın doğumu, sarayda büyük sevince ve günler süren kutlamalara yol açmıştır. Doğum şenliklerine birçok devlet adamı, âlim, şair ve müellif iştirak etmiştir. Fatma Sultan, sekiz yaşında annesini kaybetmiş ve babası tarafından kardeşi Mehmed Reşad ile birlikte Servetseza Kadın Efendi'ye, evlatlık olarak verilmiştir. 20 Eylül 1847'de tertiplenen Bed-i Besmele merasiminde, diğer kardeşleriyle beraber Kur'an-ı Kerim okuyarak tahsil çağına ilk adımını atmıştır. Fatma Sultan, iyi bir eğitimden geçmiş, ilmini ve kültürünü artırmıştır. Dil öğrenimini de ihmal etmeyerek Saffet Paşa'dan Fransızca dersleri almıştır. Büyüdükçe daha da güzelleşen ve kardeşi Mehmed Reşad'ın deyimiyle güzelliğini validesinden alan Fatma Sultan, 14 yaşına gelince, devrin meşhur sadrazamlarından Mustafa Reşit Paşa'nın oğlu Ali Galip Bey'le nişanlanmıştır. Nikâhları, Hırka-i Saadet Dairesi'nde, Şeyhülislâm Arif Hikmet Efendi vasıtasıyla kıyılmıştır. 7 Ağustos 1854'te Çırağan Sarayı'nda tamamlanan merasim ve şenliklerin ardından, Fatma Sultan'ın gösterişli bir alay eşliğinde ikamet edeceği Baltalimanı Sahilsarayı'na götürülmesiyle düğün sona ermiştir.

Düğünün arkasından Sultan Abdülmecid, damadını vezirlik ve müşirlik rütbelerinin yanında, Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye Azalığı'nı da tevdi etmiştir. Lakin Fatma Sultan, bu izdivaçtan arzu ettiği mutluluğu elde edememiştir. Tarihçi Cevdet Paşa'nın da işaret ettiği üzere, eşyle şiddetli bir kalp ve fikir uyuşmazlığı yaşamıştır. Kocasını Ali Galip Paşa, 1859 yılında bir ziyaret dönüşünde

“Fatma Sultan, iyi bir eğitimden geçmiş, ilmini ve kültürünü artırmıştır.”

gece vakti Boğaz'dan geçerken, bindiği kayığın Yeniköy açıklarında bir vapura çarpması neticesinde boğularak vefat etmiştir. Onun acısını, 1855'de doğan kızları Cemile Sultan'ın ölüm acısı takip etmiştir. Bu esnada 19 yaşında olan Fatma Sultan, ilk eşinin vefatından beş ay sonra, 24 Mart 1859'da Mabeyinci Nuri Bey ile evlenmiştir. Düğünden önce kendisine vezirlik rütbesi ihsan edilen Nuri Paşa, mühim vazifelere tayin edilmiş; hatta V. Murad'ın kısa saltanatında mabeyn müşirliğine atanmıştır. Nuri Paşa 1880'de, Sultan Abdülaziz'in katledilmesini soruşturmak için açılan Yıldız Mahkemesi'nde yargılanmıştır. Suçlu bulunarak idama mahkûm edilmiş; fakat cezası Sultan II. Abdülhamid'in takdiriyle sürgüne çevrilmiştir. Abdülhamid Han, kardeşi Fatma Sultan'a da, Nuri Paşa'yı boşama talimatı vermiştir. Bu şekilde Taif'e sürülen Nuri Paşa, yoldayken ağır bir ruhî bunalıma yakalanmış ve akli muhakemesini kaybetmiştir. Bir daha sağlığına kavuşamayan ve 1883'de ölen kocasının başına gelenlere çok üzülen Fatma Sultan, elem dolu hayatının kalan kısmını sarayına çekilerek, münzevi bir şekilde geçirmiştir.

Vukû bulan feci hadiseler ve onların getirdiği acılar silsilesi, Fatma Sultan'ın da sağlığını bozmuş ve 26 Ağustos 1884'te, 44 yaşındayken, dünyadan ayrılmasına sebep olmuştur. Bedeni, Yeni Cami Türbesi'ne defnedilmiştir. Fatma Sultan'ın ikinci eşinden, Mehmed Fuad ve Emine Lütfiye isminde iki çocuğu doğduysa da, ilk eşinden doğan Cemile gibi bunlar da küçük yaşlarda vefat etmişlerdir.

ÇOCUKLAR YAZ TATİLİNİ NASIL DEĞERLENDİRMELİDİRLER?

▶ M. Emin KARABACAK

“Oyun oynamaktan ve eğlenmekten mahrum bırakılacak çocuk okulda da ders çalışma yeteneğinden mahrum kalacaktır. Tatil ara verme anlamına gelse de bu, öğrencilerin tamamen dersten uzak kalması anlamına gelmediği gibi, sürekli ders çalışması anlamına da gelmez.”

Öğrencilerin her yaz tatiline girişinde çocukların kendi aralarında ders çalışma planı yaptıklarını gördükçe kendi öğrencilik yıllarım aklıma gelir. Bizler de her öğrenci gibi öğrencilik yıllarımızda tatilde ders çalışma planları yapardık. Öğrencilik psikolojisi olacak ki, tatillerde ders çalışmak için bütün kitapları köye götürürdük. Ders çalışmak için her gün kendi kendimize söz vermemize rağmen çalışmadan tatili bitirirdik. Öğrencilik yıllarımızda televizyon ve bilgisayarımız olmadığı için tatilde, bağ bahçeden ve oyundan kalan zamanlarda da kitap okurduk. Lise dönemi tatillerinde de ÖSS ve ÖYS'ye yönelik derslere çalışırdık.

Çocuklar için tatilde yapılacak en iyi etkinliğin akran oyunları, dil ve yorumlama yeteneklerinin gelişmesi için de kitap okumak olduğunu aldığım eğitim ve geçmişten edindiğim tecrübe ile daha iyi anladım. Anne babalar çocukların tatilde gönüllerince oyun oynamalarını, eğlenmelerini ve dinlenmelerini sağlamalıdır. Çünkü oyun oynamaktan ve eğlenmekten mahrum bırakılacak çocuk okulda da ders çalışma yeteneğinden mahrum kalacaktır. Tatil ara verme anlamına gelse de bu, öğrencilerin tamamen dersten uzak kalması anlamına gelmediği gibi, sürekli ders çalışması anlamına da gelmez. Peki, ne yapmalı? Öğrenciler oyun ve dinlenmenin yanında her gün planlı bir şekilde ders çalışmalı. Öğrencilerin sınıf seviyelerine ve yeteneklerine göre yapmaları gereken çalışmalar vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

Anasının ve 1. Sınıfa Gidecek Öğrenciler İçin Yapılacaklar

Bu çocuklara anne babaları kesinlikle okuma ve yazma öğretmemelidirler. Bu, öğretmenin işidir. Aile olarak bu çocuklara el kaslarının gelişmesi için resim çizdirme, resim boyatma, kes-yapıştırmanın yanında re-

“Çocuğun seviyesini en iyi öğretmeni bildiği için kitap alırken çocuğun öğretmenin önerebileceği kitaplardan yararlanılmalı.”

sim yorumlatma, şekilleri ve sayıları öğretme gibi çalışmalar yaptırabilirler. Bunun yanında çamurla, toprakla ve oyun hamuru ile ilgili çalışmalar yaptırılabilir. Ayrıca çocuklar hem sosyalleşmesi hem de dinî eğitimleri için yaz Kur'an kurslarına gönderilebilir.

2, 3 ve 4. Sınıfa Gidecek Öğrenciler İçin Yapılacaklar

Bu çocuklar için de hem okulda öğrendiklerini pekiştirme hem de ders çalışmaları açısından sınıf ve yeteneklerine uygun tatil kitabı alınmalı. Çocuğun seviyesini en iyi öğretmeni bildiği için kitap alırken çocuğun öğretmenin önerebileceği kitaplardan yararlanılmalı. Alınan kitaplar çocuklar tarafından hemen bitirilmemeli. Tatil boyunca her gün birer bölüm çalışarak üç aylık yaz tatilinde bir iki tane bitirmesi sağlanmalı. Yine bu çocukların soyut zekâları tam gelişmediği için öğretmeni tarafından önerilen okuma kitapları yanında çocuk dergileri okumaları sağlanmalı. Çocuğun

her gün az da olsa okuması ve okuduğunu size anlatması, yorumlama ve dil gelişimine faydalı olacaktır. Bundan başka, günlük tutmaları ve seviyelerine uygun bulmaca çözmeleri özendirilmelidir. Bunların yanında, çocuklar hem sosyalleşmesi hem de dinî eğitimleri için yaz Kur'an kurslarına gönderilmelidir.

Diğer Öğrenciler İçin Yapılacaklar

5. sınıftan lise son sınıfa kadar bursluluk sınavına girecek öğrenciler vardır. Ayrıca 8. sınıf öğrencileri iyi bir lise kazanmak, lise öğrencileri de iyi bir üniversite kazanmak için sınavlara gireceklerdir. Bu çocuklar da eksiklerini tamamlamak ve kendilerini geliştirmek adına, sınavlara uygun çalışma planlarını çok iyi yapmalıdırlar. Bu sınıflarda okuyan öğrencilerin sınıflarına ve girecekleri sınavlara uygun çalışmalara şimdiden başlamaları hem eksiklerini gidermelerini hem de sınava hazırlanmalarını sağlayacaktır. Yine bu çocukların yaşlarına ve seviyelerine uygun kitap, gazete, dergi okumalarının yanında bulmaca çözmeleri teşvik edilmelidir.

Çocuklar, bir taraftan tatillerini yaparken bir taraftan da sınavlar için günün belli aralıklarında çalışmalı. Ayrıca soruları anlamada ve yorumlamada daha pratik olmaları için kitap okumayı alışkanlık haline getirmeliler. Çünkü bu sınavlarda bir soruya yaklaşık bir dakika verilmektedir. Bu süre içinde hem soru okunup yorumlanacak hem de cevabı bulunup optik forma işaretlenecek. Bunu geliştirmenin en kolay yolu, test çözmek ve bol kitap okumaktır. Tatil de kitap okumak için bütün öğrencilere bir fırsattır.

Yeni Sistemde Kitap Okumayanlar Sınavlarda Zorlanıyor

Yeni sınav sisteminde başarılı olmak için sınavlara çalışmak kadar bol bol kitap okumak da gerekiyor. Çünkü eskiden sınav sisteminde bilgiye dayalı sorular sorulurken yeni sınav

sisteminde ağırlıklı olarak yorumlamaya dayalı sorular sorulmaktadır. Bunu şu şekilde anlatalım: Eskiden liseye giriş sınavlarında, dört seçenekli sorularda seçeneklerin üçü yanlış, biri doğru olurdu. Öğrencilerden doğru cevabı bulmaları istenirdi. Üniversite sınavlarında ise beş seçenekli sorularda seçeneklerin dördü yanlış, biri doğru olurdu. Diğer dört şık kesin yanlış olurdu.

Yeni sınav sisteminde ise lise giriş sınavlarında dört seçeneğin, üniversite sınavlarında ise beş seçeneğin beşi de doğru. Öğrencilerden doğru cevapların içinde en doğrusunu bulmaları istenmektedir. Yeni sınav sisteminde sınav, sorulara genel anlamda baktığımızda ise, paragraf soruları gibi uzun. Sadece Türkçe paragraf soruları değil, matematik soruları da öyle. Sorunun cevabı sorunun içinde olduğu için okuduğunu bir okumada anlayıp doğru cevabı bulabilenler avantajlıdırlar. Yeni sistemde, sadece sınavlara çalışmak yeterli değil. Yorumlama yeteneğini geliştirecek kaliteli kitaplar da okumak gerekir. Kaliteli kitaplar okuyanlar, olaylar arasında bağlantıları iyi kurdukları için, sözel derslerde olduğu gibi sayısal derslerde de soruları kolay çözebileceklerdir. Onun için yorumlama yeteneğini geliştirecek kaliteli kitaplar okumaya hemen başlanmalıdır.

Sonuç olarak; çocukların bireysel oyunlar ve bilgisayar oyunları oynamak yerine, sosyalleşmeleri açısından, akranlarıyla oynamaları teşvik edilmeli. Bu çocuklar ergenlik dönemini yaşadıkları için gittikleri yerlere ve arkadaş gruplarına dikkat edilmeli. Çocukların okulda ve sınavlarda daha başarılı olmaları için seviyelerine uygun kitaplardan her gün az da olsa okumaları teşvik edilmeli. Çocukların hem tatillerini yapmaları hem de -her gün az da olsa- girecekleri sınavlara şimdiden hazırlanmaları sağlanmalı. Atalarımız: "Yazın başı pişenin kışın aşı pişer." der.

ABDULLAH BİN MES'UD (R.A.)

► N. Nida DURAN

Genç bir çobandı. Bir gün koyunlarının başında iken iki misafir geldi. Misafirler susadıklarını söyleyerek ondan süt rica ettiler. Genç çoban onlara şöyle cevap verdi: “Var, ama veremem! Bu koyunlar bana emanet edilmiştir. Aksi hâlde emanete hıyanet etmiş olurum.” dedi.

Misafirler, çobandan, teke yüzü görmemiş bir keçi istediler. O da bir keçiyi alıp getirdi. Misafirlerden biri keçiyi tuttu, dua etti. Sonra da süttten kesilmiş keçiyi sağmaya başladı. Bir kaba sütü doldurdular ve içip susuzluklarını giderdiler. Keçiyi sağan zat dua etti, keçi eski hâline döndü.

Genç çoban; “Şu okuduklarınızı bana da öğretir misiniz?” dedi. Rasûlullah (s.a.v.), mübarek elini çobanın başına koyarak ona;

“Sen öğretilmiş bir gençsin.” dedi. Evet, bu çoban, Abdullah bin Mes'ud (r.a.) Hazretleri idi. O da Habeşistan'a hicret edenler arasında idi. Fakat Peygamberimiz'in hasretine dayanamayarak tekrar Mekke'ye döndü. Hicret izni çıkınca Medine'ye hicret etti. Rasûlullah (s.a.v.) onu Zübeyr bin Avvam'la kardeş yaptı.

Hz. Huzeyfe (r.a.) onun için şöyle der: “Güzel yaşayışıyla, meslek, meşrep ve siret cihetiyle Rasûlullah'a en yakın olan, Abdullah ibni Mes'ud'dur. Ondan başkasını bilmiyoruz.” derdi.

Hz. Abdullah çok güzel Kur'an okurdu. Peygamberimiz, sahabilere Kur'an'ı dört kişiden öğrenmelerini tavsiye ediyordu. Bunlardan birisi de Hz. Abdullah idi. Abdullah bin Mes'ud'un (r.a.) Peygamberimiz'in yanında ayrı bir yeri vardı. Bir defasında; “Benden

sonra iki kişiye, Ebû Bekir ve Ömer'e uyunuz. Ammar'ın gösterdiği yoldan gidiniz. İbni Mes'ud'un tavsiyelerine sınıksız sarılınız.” buyurdular.

İbni Mes'ud (r.a.), Peygamberimiz'le birlikte bütün savaşlara iştirak etti. Kahramanlıklar gösterdi. Bedir Savaşı'nda Ebû Cehil'in kafasını keserek Rasûlullah'a götürdü. Peygamberimizin vefatından sonra da Yermük Savaşı'na katıldı.

İbni Mes'ud (r.a.)'ın tefsir ve hadis ilminde müstesna bir yeri vardı. 848 hadis rivayet etti. Hadis rivayet ederken çok ihtiyatlı davranırdı. Benzi solar, renkten renge girerdi. Çoğu zaman “Rasûlullah buyurdu.” şeklinde kesin söylemez, ona yalan isnat etmekten korkardı.

Hz. Abdullah'ın fıkıh ilminde de müstesna bir yeri vardı. Abdullah (r.a.), iyi bir âlim olduğu gibi, iyi bir öğreticiydi de... Bildiklerini başkalarına öğretirdi. Hz. Osman'ın hilafetinin son yıllarında fitne hareketleri yayılınca Hicaz'a döndü.

Hz. Abdullah, vefatına yakın hastalandı. Hz. Osman (r.a.) onu ziyarete geldiğinde şikâyetini sordu.

“Bir tek şikâyetim var, o da günahlarımdır!” diye cevap veren Hz. Abdullah bin Mes'ud, ne istediğini soran Hz. Osman'a, Allah'ın rahmetini istediğini söylüyordu.

Hz. Abdullah, 64 yaşındayken, Hicret'in 32. yılında vefat etti. Bâki Mezarlığı'na defnedildi.

DİVÂN-I HULÛSİ

MOBİL

UYGULAMASI

YAYINLANDI!

20.Yüzyıl Mutasavvıf Dîvân Şâiri
Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi'nin
Dîvân-ı Hulûsî-i Dârendevî adlı eseri
Mobil Uygulamaya Aktarıldı!

Oku - İncele - Dinle

Fihrist - Arama

Sözlük - Kelimeler

Dîvân Radyo

Dîvândan Görseller

Android ve IOS
Platformlarından
Ücretsiz
İndirebilirsiniz.

ANDROID & IOS İNDİR

ES-SEYYİD OSMAN
HULÛSİ EFENDİ VAKFI

El-Evel

Her Şeyden Önce Var Olan

El-Ewel, varlığının bir başlangıcı olmayan, her şeyden önce var olan Yüce Allah'tır. O, her şeyden önce, öncelerin de öncesi, başlangıçların yaratıcısı el-Ewel'dir. İşte Yüce Allah'ın en güzel isimleri arasında yer alan el-Ewel ismi, "Varlıkta hiçbir şey onu geçmemiştir, aksine O, her şeyden önce vardır" anlamına gelir. Allah eweldir, O'ndan ewel hiçbir şey yoktur. "Allah, her şeyden önce mevcuttur. O, her şeyin hâlikıdır ve her şeyden sonra da mevcûdiyeti devam edecektir." Allah, varlıklara nisbetle eweldir. Çünkü bütün bir varlık, varlığını O'ndan almıştır. Allah bizâtihi vardır. Varlığı kendisinden olup, bir başkasına muhtaç değildir. Sonradan yaratılan her bir varlığın bir eweli vardır. Çünkü Allah'ın dışındaki varlıklar sonradandır. O ise, her şeyden eweldir. O'nun el-Ewel ismi, kıdem sıfatına nisbetlidir. Allah'ın ezeli ve ebedi olduğunu ifade eder. Allah, zamandan önce zamandan münezzehtir. Beraberinde hiçbir şey yoktu. Yüce Allah, mekândan önce vardı; mekânı, varlığını kullarına göstermek için var kıldı. Çünkü varlık, her şeyi sapasağlam yaratan Allah'ın müstesna sanatıdır. Kendi muhteşem sanatını izhar etmek için dünyayı, İlâhî Zât'ını göstermek için insanı yaratmıştır. O, bütün bir varlık düzenini yaratmada ilktir. O, yönetmede ilktir. O, hayat vermede ilktir. O, ilim sahibi olmada ilktir. O, işitme ve görmede ilktir. O, rızkı vermede, yağmur yağdırmada, besleyip büyütmede, hüküm koymada, eğitip terbiye etmede, mülkünde dilediği biçimde tasarrufta bulunmada ilktir. Her hayırlı işin ilk anahtarı, besmeledir. Her işe başlangıç, O'nun adıyla yapılmalıdır. Helâlden yeme ve içmeye O'nun adıyla başlanmalıdır. Çocuk dünyaya geldiği zaman, ilk defa kulağına O'nun en büyük oluşu okunmalıdır. Dinî ve dünyevî konularda, kendi rey' ve hevâmıza başvurmadan önce, O'nun hükmüne başvurulmalıdır. Yeme ve içmede, giyim ve kuşamda, söz ve davranışta O'nun onayına başvurmadan işe başlanmamalıdır. Ewelâ, "Her şeyi ben bilirim." demek yerine, "Her şeyi O, benden daha iyi bilir." demek edebine sahip olunmalıdır. Netice olarak, el-Ewel olan Allah'a güvenip dayanan bir Müslüman için hayat ve ölüm, tam bir güven atmosferi oluşturur. Çünkü el-Ewel olanın sonsuz ilminde hiçbir şey gizli kapaklı değildir. El-Ewel olanın bize olan ilâhî mesajı, her şeyin önünde ve üstünde tutulmalıdır. O'nu her şeyin önünde tutanlar, yeryüzünün en aziz ve en değerli varlıklarıdır. O'nu işte ve davranışta en önde tutmak, yeryüzünde en önde olmanın bir mukaddimesidir. O hâlde, O'nun katından bize uzatılan ilâhî mesajı anlama, yaşama ve anlatma seferberliğinde öncülük ve önderlik edenler, el-Ewel olanın öncülüğünü yaşatmış olurlar. Söz ve eylemleriyle yüce değerlere sonsuz saygı duyanlar, bütün bir varlıktan da kendilerine saygı görürler. Bu dünyada Yüce Allah, kendisini her şeyde el-Ewel tanıyanları, âhirette de ilk yanşıllardan sayacaktır. Ne mutlu hayatının tüm alanlarında el-Ewel olana tabi olanlara!..

GÖÇMEN KUŞU

Bu diyardan bir güz günü
Geçmez misin göçmen kuşu?
Avucumdan bir yudum su
İçmez misin göçmen kuşu?

Mavi gökler meskenin mi?
Konmaz mısın göçmen kuşu?
Bahçemize davet etsem
İnmez misin göçmen kuşu?

Bilmem senin yurdun nere?
Demez misin göçmen kuşu?
Yemeğimden ikram etsem
Yemez misin göçmen kuşu?

Yorulunca dinlenmeye
Gelmez misin göçmen kuşu?
Ellerimle yuva yapsam
Kalmaz mısın göçmen kuşu?

Kıta kıta gezersin de
Bıkmaz mısın göçmen kuşu?
Acep vatan hasretini
Çekmez misin göçmen kuşu?

Şimdi uçacağıın yeri
Gizler misin göçmen kuşu?
Burdan uzaklarda beni
Özler misin göçmen kuşu?

Ahmet Sami BENLİ